

BESLUT

2017-02-24

Dnr: 16/03413

SAKEN

Opinion live, SVT1, 2016-12-08, inslag om den svenska skolan; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

Inslaget handlade om den svenska skolan och var en debatt mellan bland annat utbildningsminister Gustav Fridolin och den tidigare skolministern Jan Björklund. Inslaget påannonserades av programledaren enligt följande.

Äntligen vänder det för svensk skola. Men den blir allt mer ojämlig. Kan nått göras åt saken eller är de sämsta skolorna körda för alltid? [---].

I inslaget sades bland annat följande.

(Programledaren) – [...] Det har hänt saker tidigare och inte bara kommunaliseringen. Alltså när jag gick ut gymnasiet 91 så stod svensk skola på topp men där så var det precis kommunaliseringen just 91, men året efter så var det också det fria skolvalet. Vad skulle du säga har varit liksom det mest förödande för den svenska skolan. Är det kommunaliseringen eller det fria skolvalet? (Jan Björklund) – Ja, av de båda är det kommunaliseringen. Men, men det är så att det tar väldigt lång tid innan innan skolreformer ger effekt. Jag skulle säga det här att man på 80-talet bestämde för att ta bort speciallärarna i Sverige, man utbildade inga fler. Vi har en stor brist på speciallärare. Betygen togs bort på mellanstadiet. Överhuvudtaget var det [ohörbar], man gick över till pedagogiska... (Programledaren) – Visst men något som gav effekt direkt var just det fria skolvalet. Vad säger du till de kritiker som menar att det fria skolvalet i praktiken mest innebär friheter för resursstarka föräldrar att välja bort skolor där det går fattiga elever för sina barn? (Jan Björklund) – Det menar jag är, alltså alternativet är till det fria skolvalet är ju att vi går tillbaka en princip där alla ska gå i skolan där de bor. (Programledaren) – Det var jätteskönt tycker jag. (Jan Björklund) – Ja, jo just det är bara det att eftersom vi bor väldigt segregerat [---].

ANMÄLAN

Anmälaren anser att programledaren drev tesen att det fria skolvalet är negativt och tog ställning mot den tidigare skolministern Jan Björklund.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Sveriges Television ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden har i sin praxis godtagit att en programledares frågor kan ha en provokativ karaktär och har beaktat att en programledares uppgift vid intervjuer är att – genom ett kritiskt förhållningssätt – tydliggöra den intervjuades ståndpunkt. Nämnden anser att programledarens uttalanden inte gick längre än vad som får accepteras inom ramen för kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens ordförande Henrik Jermsten efter föredragning av Johannes Wik.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Johannes Wik